

nærmeste Meningsfællers Side stillet Ændringsforslag, som ikke kom til Behandling her i Tinget, idet man gik ud fra, at Folketinget helst først maatte behandle Forslaget, for at man derigennem kunde se dets Mening om Spørgsmaalet. Det er os da en Tilfredsstillelse at se, at de Tanker, som vi havde fremme i vore Ændringer, ere lagte til Grund for de i Folketinget foretagne Ændringer, i Særdeleshed for Kongetiendens Vedkommende, hvorimod man for Kirketiendens Vedkommende er gaaet en anden Vej, end vi tænkte os; men vi finde, at denne Vej er rigtig, og derfor have vi, som sagt, anbefalet Forslaget i sin Helhed, som det her foreligger. Foreløbigt skal jeg indskrænke mig til disse Bemærkninger.

Pagh: Det Mindretal, paa hvis Vegne jeg nu vil tillade mig at tage Ordet, kan ikke paa nogen Maade erkende, at Tiendeyderne have et berettiget Krav paa at faa Tienden afløst delvis ved Statens Hjælp, idet Tiendebyrden jo hviler paa Ejendommene, ved hvis Erhvervelse den selvfølgelig er vederlagt gennem Købesummens Fastsættelse. Imidlertid maa det indrømmes, at Tiendebyrden hos en stor Del Tiendeydere er ilde set, og at den — ganske vist med liden Føje — har faaet et vist Præg af Uretfærdighed. Det er derfor ikke saa underligt, at Ønskerne om at faa Tienden afløst, have gjort sig stærkt gældende. Og da Erfaringen har vist, at det vilde have lange Udsigter, dersom det skulde ske ad Frivillighedens Vej, saa vil en Tvangsafløsning, som den Lovforslaget gaar ud paa, være det eneste formaalstjenlige, hvis man da overhovedet vil være Tiendebyrden kvit. Men denne Tvangsafløsning søges ved det foreliggende Lovforslag gennemført paa en Maade, som Mindretallet ingenlunde kan billige. Hovedindvendingen fra vor Side er, at der stilles et ganske urimelig stort Krav til Statskassen — efter Forslaget, som det nu foreligger, drejer det sig om $1\frac{3}{4}$ Mill. Kr. aarlig i en lang Række af Aar. Paa denne Maade ville Midlerne til Afløsningen blive ydede af en stor Del af Landets Borgere, for hvem Tienden ikke har nogen Interesse, og for hvem det hele Spørgsmaal ikke har den Betydning, som det har baade for Tiendeydere og Tiendeejere. Mindretallet har under Sagens Gang i Landstinget bestræbt sig for at finde en Ordning, der kunde blive mere tilfredsstillende til alle Sider end den, Lovforslaget gaar ud paa. Mindretallet har saaledes stillet For-

slag om, at Tiendeyderne, som nu slippe med at betale Tienden 18 Gange, skulde betale den 20 Gange, og om at Tiendejerne, som nu faa Tienden vederlagt med 25 Gange, skulde nøjes med at faa den betalt med 23 Gange. Derhos har Mindretallet foreslaaet et Statslaan, ved hvilken Foranstaltning hele Udgiften væsentlig vilde forringes. Jeg maa meget beklage, at der ikke er vist tilstrækkelig Imødekommen lige over for disse Forslag. Ved deres Vedtagelse vilde Reformen kunde være gennemført paa en Maade, som rimeligvis vilde have fundet Billigelse fra alle Sider. Nu vil det derimod ikke blive Tilfældet. Jeg tror tværtimod, at Loven vil fremkalde en Misnøje i en stor Del af Befolkningen, som vil være langt mere beføjet end den Misnøje, der hidtil har været til Stede hos Tiendeyderne. Under disse Omstændigheder bliver der ikk andet for os, der dele de Betragtninger, jeg har udviklet, end at stemme mod hele Forslaget.

Dalsgaard: Det glæder mig at kunne begynde med at udtale, at selv om det andet Ting ikke fuldt ud har svaret til de Forventninger, jeg har næret til det med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvordan man i Tiendeafløsningsloven skulde stille sig over for Ejerne af „indkøbte Tiender“, er det dog paa den anden Side meget langt fra, at det helt har skuffet mig. Det andet Ting er desværre ikke blevet staaende ved det Standpunkt til denne Sag, som det tidligere gentagne Gange har givet sin Tilslutning, det Standpunkt, at alle Tiendejere og Tiendeydere, naar der var Tale om en Tvangsafløsning af Tienden, skulde stilles ganske lige. Det undrer mig, at Folketinget har forladt dette Standpunkt. Der var et andet Spørgsmaal, der var oppe under Forhandlingerne i Folketinget, nemlig Spørgsmaalet, om det ikke kunde være rigtigt at nedsætte Multiplikator for Erstatning til Ejerne af de andre Kongetiender. Men den ærede Ordfører i Folketinget udtalte om dette Spørgsmaal, at det kunde der ikke godt være Tale om at forandre ved, dette Spørgsmaal var præjudiceret ved 2 Afstemninger tidligere i Folketinget. Det forekommer mig, at naar man af den Grund ikke kunde røre ved Multiplikatoren for de andre Kongetiender, kunde man heller ikke gaa fra det Standpunkt over for de „indkøbte Tiender“, man tidligere stod paa, for det Standpunkt var i samme Grad præjudiceret ved de 2 tidligere Afstemninger. Men jeg skal tilføje,